

DİPNOT

Dipnot, metin içinde yazılan rakam ve sayfanın altında aynı rakamın karşılığında kaynağının künyesinin belirtilmesi ile yapılan açıklamadır.

Bir eserin nitelikli olması için, dipnotun (veya alt not'un kullanılması) şarttır. Dipnot bir araştırmada bilgilerin hangi kaynaktan alındığını göstermek için veya bazı kelime ve terimlerin açıklanmasının icap ettiği durumlarda verilebilir.

Dipnot düşülürken genellikle iki usul takip edilmektedir.

1. Her sayfanın altına
2. Bölüm sonuna

(Not: Bizim şimdilik tercih edeceğimiz her sayfanın altına kullanılan şekli olacaktır.)

DİPNOT KULLANIMI

1. Metin içinde dipnot, ifadenin veya cümlenin sonunda parantez içine alınarak yazılır ve ardından noktalama işareti konur. Ayrıca rakam normal yazının biraz üzerinde yazılır. Örneğin;
...Tiele sözü, Çince'de "Türk" kelimesinin karşılığında söylenmiştir¹.

Aynen alıntı Tırnak içinde ve italik ya da koyu yazılır, dipnot tırnak kapandıktan sonra yazılır.

2. Dipnot ilk kez verilirken sırayla şunlar yazılır:

Yazarın Adı Soyadı

Eserin Başlığı (veya makale, kitap başlığı) ve varsa cildi, numarası, sayısı

Parantez içinde Basımevinin adı ve kaçınıcı baskısı olduğu

Basım Yeri, Baskı tarihi ve sayfası

Bu bilgiler birbirinden virgülle ayrılır. Birkaç baskı yaptıysa kaçınıcı baskı olduğunu belirtmekte fayda vardır. Baskılara göre baskı tarihleri de değişmektedir. Ancak periyodikler, dergiler, günlük gazetelerde sayı, cilt, gün, ay, yıl da kaydedilmektedir.

Kısaltmalar

C. Cilt S. Sayı

s. Sayfa numarası yada numaraları

F. Fihrist K. Klasör

Ciltler Romen rakamı ya da normal rakamlarla da yazılabilir.

3. Dipnotta Dikkat edilecek Hususlar:

Dipnotlar normal harflerden daha küçük ve sık yazılır.

Ancak Kullanılan kitabın ismi, italik veya kalın harflerle yazılır. Elle Yazılıyorsa kitabın isminin altı çizilir.

Kitap:

Bahattin Ögel, *Türk Mitolojisi*, C.I, (Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İkinci Baskı), Ankara 1971, s.9.

Kullanılan eser makale ise, Makale başlığı tırnak içine alınır, yer aldığı eser içinde kitap isminde olduğu gibi aynı usul uygulanmaktadır. Eseri tercüme eden, sadeleştiren, hazırlayan kişinin adı eserin adı yazıldıktan sonra parantez içinde yazılır.

Makale ya da ansiklopedi ya da kitapta bir bölüm

Faruk Sümer, “Oğuzlar”, *Türk Dünyası Dergisi*, S.5, (Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı), İstanbul 15 Mayıs 1987, s.41-42.

Piyer Lotti, *Sevgili Fransamızın Doğudaki Ölümü* (Çeviren Gülsu Karadeniz), (Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları), Ankara 2002, s.25-26.

Bir önceki dipnottan sonra da yine aynı eserden faydalanıldığı takdirde *A.g.e.*, s... şeklinde kısaltma yapılır. (ya da *a.e.*, s... Anlamı=aynı eser)

Örnek:

(1) Bahattin Ögel, *Türk Mitolojisi*, C.I, (Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İkinci Baskı), Ankara 1971, s.9.

(2) *A.g.e.*, s.10. ya da

A.e., s.10.

Arada başka eser yada eserlerden dipnot alındıktan sonra tekrar aynı eserden dipnot alınacaksa bu sefer yazarın adı soyadı yazıldıktan sonra aynı usul takip edilir.

Örnek:

(1) Bahattin Ögel, *Türk Mitolojisi*, C.I, (Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İkinci Baskı), Ankara 1971, s.9.

(2) *A.g.e.*, s.10. ya da
A.e., s.10.

(3) Faruk Sümer, “Oğuzlar”, *Türk Dünyası Dergisi*, S.5, (Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı), İstanbul 15 Mayıs 1987, s.41-42.

(4) Bahattin Ögel, *a.g.e.*, s.10.

4. Kısaltmalar kaynağın çeşidine göre değişir:

Adı geçen eser-a.g.e.

Adı geçen makale-a.g.m.

Adı geçen tez-a.g.t.

Adı geçen gazete-a.g.g.

Adı geçen dergi-a.g.d.

4. Aynı dipnotta birkaç kaynak gösterilirse birbirinden (;) ile ayrılır. Ancak bu eserler aynı yazara ait ise Aynı yazar ibaresi konarak (yukarda bahsedildiği gibi) eserin künyesi yazılır.

Örnek

(1) Yahya Akyüz, *Türk Kurtuluş Savaşı ve Fransız Kamuoyu 1919-1922*, (İstanbul Matbaası), Ankara 1988; Falih Rıfkı Atay, *Mustafa Kemal'in Mütareke Defteri*, (Başkent Matbaası, Beşinci Baskı), Ankara 1981, s.23-24; İsmet İnönü, *Hatıralar*, C.I, (Kaynak Yayınları), Ankara 1995, s.51-53.

(2) Kâzım Karabekir, *Ermeni Dosyası*, (Ayyıldız Matbaası), İstanbul 1995, s.25; Aynı Yazar, *İstiklal Harbimizin Esasları*, (Başkent Matbaası, İkinci Baskı), İstanbul 1995, s.53-54.

Sayfalar yazılırken arada tire varsa söz konusu rakamlar arasında bütün sayfaların kullanıldığı, virgül varsa sadece kaydedilen sayfa numaralarından istifade edildiği anlamına gelmektedir.

Örnek;

(15, 21) 15-16-17-18-19-20-21 numaralı sayfalardan 15. ve 21. sayfalardan yararlanılmış demektir.

(15-21) 15-16-17-18-19-20-21 numaralı sayfalardan yararlanılmış demektir.

Tezlerden alıntı yapıldığında dipnot şöyle yazılır:

(1) İbrahim Kamil, *İkili ve Çok Taraflı Siyasî Antlaşmalar Işığında Bulgaristan Türklerinin Statüsü*, (Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü 1986 Yılı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 1986, s.15-20, 22.

Gazetede bir haber ya da makaleden alıntı yapıldığında;

(1) Ahmet Kabaklı, “Türkçemiz”, *Tercüman Gazetesi*, 5 Ağustos 1991, s.2.

Radyo-Tv Yayınlarında;

(1) “Bulgaristan’da Türkler”, *Almanya’nın Ses Radyosu*, 8 Haziran 1989, saat:20.15.

(2) “Akşam Haber Bülteni”, *TRT 1*, 15 Eylül 1987, saat:20.05.

İki yazarlı bir eserin dipnotu;

(1) Nuri Yüce, Günay Kut, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, C.I, (Feza Gazetecilik), İstanbul 1999, s.44-48.

Üç veya daha fazla yazarlı eserin dipnotu;

(1) Nuri Yüce vd., *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, C.I, (Feza Gazetecilik), İstanbul 1999, s.44-48.

Ya da eserin adını ve künyesini verebiliriz.

(1) *Osmanlı Medeniyeti Tarihi*, C.I, (Feza Gazetecilik), İstanbul 1999, s.44-48.

KAYNAKÇA

Kaynakça kısmında araştırmada kullanılan kaynaklar liste halinde takdim edilir.

Kaynakçada dikkat edilmesi gerekli noktalar şöyledir:

1. Kaynakça eserin sonuç ve dizini arasındadır.
2. Burada dipnottan farklı olarak önce yazarın soyadı (büyük harflerle), sonra adı yazılmaktadır. Ayrıca sayfa numarası da verilmemektedir.

Örneğin;

- b. Yazarın Soyadı, Adı
 - c. Eserin Adı,(Çeviren, sadeleştiren varsa adı parantez içinde)
 - d. Hangi kuruluş tarafından basıldığı kaçınıcı baskı olduğu
 - e. Basıldığı yer ve yıl zikredilmektedir.
3. Eserler yazarların soyadlarına göre alfabetik bir sıra takip edilerek verilir.

ÖGEL, Bahattin, *Türk Mitolojisi*, C.I, (Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İkinci Baskı), Ankara 1971.

SÜMER, Faruk, *Oğuzlar (Türkmenler)*, (A.Ü. Dil Ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları), Ankara 1970.

4. Aynı yazarın birden fazla eseri kullanılmışsa, öncelik sırası yayın tarihine veya eserin adının alfabetik sırasına göre tespit edilir.

Örnek; Bu iki eser de aynı yıl basılmış eserin adının alfabetik sırasına göre yazmayı tercih edeceğiz. Ancak hangi aylarda basıldığını biliyorsak bu sıraya göre de yazabiliriz.

KARABEKİR, Kâzım, *Ermeni Dosyası*, (Ayyıldız Matbaası), İstanbul 1995.

KARABEKİR, Kâzım, *İstiklâl Harbimizin Esasları*, (Başkent Matbaası, İkinci Baskı), İstanbul 1995.

5. Makale, ansiklopedi veya kitaplardaki herhangi bir yazara ait bölümleri yazarken başlık tırnak içine alınır, eserin adı italik ya da koyu yazılır. Elle yazılıyorsa eserin adının altı çizilir.

Bir de makalelerde, ansiklopedi veya kitaplardaki bölümleri yazarken kaynakçaya başlayıp bittikleri sayfa numaraları yazılır. (Dipnot kullanılan sayfalar metin içinde zaten verilir. Burada başlangıç ve bitiş sayfaları yazılır.)

T.C.
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TARİH BÖLÜMÜ

ORTA ASYA TÜRKLERİNDE DİN

HAZIRLAYAN
ÜLKÜ ÇALIŞKAN
NUMARA...

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. TİLLA DENİZ BAYKUZU

EDİRNE 2007